HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

נאו בידו. שמע מינה יכולין הן: **דלא לר וחציס.** מעות של כל אדם וחיים לכל: **סיטומתא.** חותם שרושמין החנויות על החביות של יין שלוקחין הרבה ביחד ומניחין חותן בחוצר הבעלים ומוליכין חותן אחת אחת למכור לחנות ורושמין חותם לדעת שכל הרשומות נמכרות: **וכתיבת לו' למיקני.** שרגילין לרשום על ממת שנדבר זה תהא קנויה לו כחלו משך קני: **מחוסר שתים.** שתי מלחמות: **פוסק עמו.** ואע"פ שלא יצא השער להם יש לו לבל מחוסר שלא כתין לו דמי: **בידי אדם.** אם מלחמות שהדבר מחוסר בידי אדם אפי' מאה כן פוסק: **בידי שמים אפי' אחת אינו פוסק: דגון דשדי בחמה ויבש.** דאמרי גדיים היא שגריך רוח שתיה מלויה: **אפשר בנפוותא.** וי"ן בלע"ז: **על העביט.** כולהו לחותבינהו לרב ושמואל נקיט לה וחזיל: **מכמר.** הוחמם: **למידש.** לדרוך בגת: **מנגד.** למטן היין אל הכור שלפני הגת: **דהאי ר' חייא.** לקמן: **על הכומר של זיתים.** לתנן בחמתי' (לעיל דף עב:) מעטן תנא ליה חיכו בחמתי' בלשון כומר לומר שכבר נתחממו: **כי דפא.** בית הבד של תמן: **לפופי.** לחולידי"ר בלע"ז לשון מלפפין הזולד (שבת דף קכט:) שמגלגלו לפי מדתו. שם גדולות שם קטנות ועושה להן בית קיבול: **ומשרף.** לגרפו בכבשן: **דגון דמלפף ויבש.** ולחבי בייגים קרי להו. לשון בייגא מרשק"י שהשער מגולגל עם השיש: **ומידק.** לחבר שנשרפו החגנים הרי הן חתיכות שרופות ומוליחין חותן מן הכבשן ונותנין בהן מעט מים ונוברין חותן וידוכות מלילהן כקמח טחון: **משרחו לשקעו בכבשן.** משהכין וחזמין את החגנים ואת העליס והכל בידו ואין חסר אלא מלאכת השריפה: **גד"ח.** שלריך שיהא מוכן בידו: **בשפר לבן.** שחיטו מלוי וכשהיו מכניסין אותו אין מכניסין אותו אלא מגובל ועשוי בייגים: **אלא בשפר אחור.** שהוא מלוי במקומו אין לריך שיהא בידו שאם אין לזה יש לזה: **מי עיילי עפרא.** משהכניס השוכר ונבר עפר בביתו ועפר אחור היה: **עשיק עפרא.** יקר (ד) ואינו מלוי: **סמכא דעתים.** דכל אחד והאחר יקבל מי שפרע: **לא סמכא דעתיה.** דלמא לא משכח עפרא אחרא ואיכא מי שפרע עליו אלא נתן על הספק: ימות

הבא לאו בידו. מכאן מקשה ר"ת לפירוש הקונטי דפרק זה בורל (שבועות דף כד: ושם ד"ה כל) גבי משחק בקוביא דקתמר התם דלאו אסמכתא היא ופי' הקונטי משום דהיכי דמי אסמכתא כגון שלא תעכב ולא תעגיל וכגון משלים שטרו דגט פשוט (ב"ב דף קסח. ושם) דסמיך על (לקמן דף) דבר כשבור כל זה בידו לעשות ומריעא כי מתני אלעתא דלא יהיב (ה) לאסמכתא קא מתני דטועה דלא יפיב בידי כך אבל משחק בקוביא לא סמיך אמידי דלא ידע אי נגח אי לא נגח ואפ"ה מתני שמע מינה מספיקא גמיר ומקני והכא משמע מיפכא דהיכי דלאו בידו הוי טפי אסמכתא ונראה לר"ת דהתם משום הכי לא הוי אסמכתא לחגג דבעי למיקני גמר ומקני וקשה לפירושו דבהזהב (לעיל דף מח: ושם) חשיב אסמכתא להכי לאם אני מוחל לך ולא אמרי' מגו דבעי למיקני גמר ומקני ועוד לר"ת היכי מלמה בפרק זה בורל (סנהדרין דף כה.) להכיא לאין לאם אני מוחל לה שייך האי טעמא ור"ת בעלמו חזר בו והניח בספר היאר גבי עובדא דשנים שהמרו זה את זה בפרק במה מדליקין (שבת דף לא.) שהקנו זה לזה לאי לא הקנו ליהדדו כהו ואע"ג דיש מקומות דקנו בלא קנין בדברים בעלמא כגון בסנהדרין (דף כד.) גאמן עלי אבא כו' דבאמת לך מחלוקת וכן (שם) דור לי בחיי לאחר דאין יכול לחזור בו התם דין הוא שיועיל כיון שיש להם תביעה זה על זה והם קנלו עליהם כך את הדין ולא דמי להיכא שאין לו שום תביעה (סנהדרין דף כה.) גבי מפרייחי יונים משמע בפ' הקונטי דקתמר ולריכא דאי קאמר בחולה בדעת עלמו התם (ו) דקאמר קים לי בנפשאי דידעינא טפי ולהכי הוי אסמכתא משמע היכא דבידו להכריח הוא טפי אסמכתא ומהך דשמעתין נראה לי דלא דמי להכא הוא בידו ולא בידו דאע"ג דמלוי הוא לקנות מכל מקום כיון דתלוי בתחרים התם לא ילכו למכור ממי יקנה הלכך לא גמר ומקני אבל התם דאין בידו כלל גמר ומקני וכשהיה בידו מכל וכל כגון אם תובעו ולא תעביד אי גזים לא גמר ומקני כגון דאמר אשלם תלמא זוזי דלקמן בפרק המקבל (דף קד:) אבל אשלם במיטבא דלא גזים גמר ומקני ועוד פר"ת דוקא כי היכא דהתם אני מוחל לך כי ערבוני מחול לך והכא דפירקין לעיל (דף סה:) דהתם אי אתה נותן לי מכאן ועד שלש שנים והכא המלים תשיב אשלם תשיב כיון דגזים אשלם אין מתכוין אלא להסמיך תברעא על דבריו שימלינהו אבל משחק בקוביא

תני רבי חייא **על** בומר של **זיתים.** ופ"ת אמאי לא אמר רבי חייא מילתיה בריש בעניב של ענבים ים לומר לחן רגילות למכמר ענבים כמו זיתים ופ"ת דשמואל דאמר בידי אדם מהו שפוסק ממה לי לומר דכיון דזיתים מקרי בידי שמים:

וכפר שיחין וחברותיה **אע"פ** שאין לזה יש לזה. לא מיירי בשפרע דהא מחוסר שלא הוא ואינו פוסק אלא בזיתים ומקשה לתע"פ האי לישנא דתע"פ אחין לזה יש לזה כדנקט גבי פוסקין על שער שבשוק משמע שיש שער שבשוק לבזיתים ומ"ל דתע"פ אחין שער לקדירות שבשוק כיון שיש שער לזיתים חשיב כאילו יש לו בזיתים לפסוק לקדירות כשער מוכרי קדירות בזול שהזיתים לענין קדירות כענין לקוטות למוכרי תבואה אי נמי אפילו אין שער יכול להיות דחשיב כיש לו לפי שדרך יוצרים ליזפי מהדדי שיש הרבה מהם: **יכול** לומר לו תן לי בזה או תן לי מעותי. אין זה מעמיד מלוה על גבי פירות (ג) כיון דבתורת מקח נותן לו מעות תחילה ואפילו מי שפרע ליכא דלעתייהו דאינשי תחרעא זילא כשנותן מעות על מנת לקבל פירות לאחר זמן:

ב) ר"ח מ"ז, ג) שיין למתני' לעיל דף עב:, ד) [לעיל סג.],

הגהות הב"ח

(ה) גמ' נאי מעלרתא ולמידש: (ו) שם נאי בפי ולמידש: (ז) שם בתחרת דהכוח דוקין הוא דנגיד: (ח) רש"י ד"ה עשוק עפרא יקר. ג"ב ע"ל דף נב: (ט) תוס' ד"ה הכא וכו' ולאסמכתא קא מתני דטועה כסבור שלא: (י) בא"ד התם הוא דקאמר:

מוסף רש"י

על הכומר של זיתים. שמניחין יחד בכלי כדי שיתחממו (פסחים נח.).

א [שו"ע חו"מ סי' כז סעי' ב]: ב [שו"ע חו"מ סי' פ"ז מהלכות מכירה הל' יג יד סמג עשין פב ולאוין קעג טוש"ע ח"מ סי' קפד סעיף ג]: ג [שו"ע חו"מ סי' רכ סעיף ג]: ד [שו"ע חו"מ סי' רכ הל' ו ה ו סמג עשין פב ו סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סי' רל סעיף ג]: ה [שו"ע חו"מ סי' פ"ט מהל' מלוה ולוה הל' ג סמג לאוין קלג טוש"ע ח"ד סי' קעה סעיף ד]: ו [שו"ע חו"מ סי' פ"ט מהל' מלוה ולוה הל' ב]:

לעזי רש"י

דו"ן [ד"ן]. נפה. [אינגמילולי"ר]. לעטוף. מרשק"א [מרש"ק]. ביצה, מקורה מים רדודים.